Ministerstwo Sprawiedliwości

20 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.124.2024
Warszawa, 04 czerwca 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Wadima Tyszkiewicza złożone w dniu 29 kwietnia 2024 r., dotyczące stawek biegłych sądowych z zakresu motoryzacji oraz w zakresie dokumentowania ponoszonych przez biegłego wydatków na potrzeby sporządzenia opinii, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Na mocy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym (Dz. U. poz. 615) oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U. poz. 627), uregulowano stawki wynagrodzeń biegłych, taryfy zryczałtowane oraz sposób dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym i postepowaniu karnym. Przywołane rozporządzenia, zostały opublikowane, odpowiednio w dniach 23 i 24 kwietnia 2024 r. w Dzienniku Ustaw i weszły w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Wskazane powyżej rozporządzenia przewidują m.in.: podwyższenie obowiązujących stawek wynagrodzeń dla biegłych oraz taryf zryczałtowanych o 30,49% w stosunku do poprzednio obowiązujących. Nadto w § 12 rozporządzenia (dotyczącego postępowania karnego) oraz § 8 rozporządzenia (dotyczącego postępowania cywilnego) określono, iż poniesione wydatki niezbędne dla wydania opinii, w szczególności wydatki materiałowe, koszty amortyzacji aparatury badawczej oraz dojazdu na miejsce wykonania czynności, biegły dokumentuje za pomocą faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów. W myśl bowiem dyspozycji art. 618f § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. poz. 37) wysokość wynagrodzenia za wykonaną pracę biegłego i specjalisty niebędącego funkcjonariuszem organów procesowych ustala się uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków, o których mowa w § 1 ww. artykułu - na podstawie złożonego rachunku.

Analogiczne uregulowanie zawiera art. 89 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1144 z późn. zm.), zgodnie z którym *„wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę ustala się, uwzględniając wymagane kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, a wysokość wydatków - na podstawie złożonego rachunku*".

Jednocześnie uprzejmie wskazuję, że zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2023 r. ustanowiono Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do spraw biegłych sądowych, do zadań którego należy m.in. opracowywanie propozycji i koordynacja prac dotyczących statusu i działalności biegłych sądowych oraz przygotowanie wstępnych założeń do ustawy o biegłych sądowych (§ 3 zarządzenia). Dodatkowo w Ministerstwie Sprawiedliwości na mocy zrządzenia z dnia 17 kwietnia 2024 r. powołano zespół roboczy do spraw przygotowania założeń ustawy o biegłych sądowych, do zadań którego należy w szczególności przygotowanie założeń ustawy o biegłych (sądowych) kompleksowo regulującej status biegłych (sądowych), zasady ich powoływania oraz system ich wynagradzania.

W chwili obecnej w Ministerstwie Sprawiedliwości trwają prace nad kompleksowym uregulowaniem ustawowym problematyki ustanawiania biegłych sądowych poprzez stworzenie mechanizmów pozwalających na dobór fachowych, odpowiedzialnych i bezstronnych kadr. Odnosi się to również do instytucji naukowych i specjalistycznych sporządzających opinie na zlecenie organów procesowych. Prace te obejmują również kwestie ustalenia zasad wynagradzania biegłych, w celu zwiększenia atrakcyjności funkcji biegłego dla specjalistów z różnych dziedzin i specjalności, co w konsekwencji winno stać się czynnikiem realnie zwiększającym zainteresowanie ekspertów podjęciem współpracy z sądami i organami prowadzącymi postępowania przygotowawcze.

Ponadto w celu wdrożenia rozwiązań postulowanych przez środowisko biegłych sądowych i sygnalizowanych w pismach kierowanych zarówno do Ministerstwa Sprawiedliwości, jak i Pełnomocnika Ministra Sprawiedliwości do spraw biegłych sądowych, w Ministerstwie Sprawiedliwości wszczęto prace legislacyjne nad zmianą rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu karnym, jak i w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym.

W odniesieniu do kwestii dotyczącej możliwości udokumentowania kosztów biegłego za pomocą oświadczenia, wskazać należy, że w projektowanych aktach uwzględniono taką możliwość. Zgodnie z projektem nr z wykazu B829, poniesione przez biegłego wydatki niezbędne dla wydania opinii, w szczególności wydatki materiałowe, amortyzację aparatury badawczej oraz koszty dojazdu na miejsce wykonania czynności, biegły dokumentuje za pomocą faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów, a w razie ich braku – za pomocą oświadczenia. Podobne brzmienie zawiera projekt nr B828, zgodnie z którym poniesione przez biegłego wydatki w zakresie, w jakim bezpośrednio dotyczyły one konkretnej opinii i były niezbędne dla jej wydania, w szczególności wydatki materiałowe, amortyzację aparatury badawczej oraz koszty dojazdu na miejsce

wykonania czynności, biegły dokumentuje za pomocą faktur lub rachunków albo kopii tych dokumentów, a w razie ich braku – za pomocą oświadczenia.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/